

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1.Sursa datelor o constituie capitolul PROD (Produse și servicii cu caracter industrial) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în industrie (IND TS), în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste) se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 94,62% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 10700 operatori economici cu activitate principală industrială. Eroarea maxim admisă a estimațiilor este de $\pm 3\%$.

3. Concepte și definiții. Indicele producției industriale este cunoscut ca un indice al rezultatelor sau un indice al volumului producției care își propune să identifice schimbările volumului producției. Indicii producției industriale măsoară evoluția acesteia pe total, secțiuni (industria extractivă, prelucrătoare și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat), diviziuni CAEN Rev. 2 (diviziunile 05÷35, exclusiv grupa 353) precum și pe marile grupe industriale.

Nomenclatoarele utilizate la calculul indicelui producției industriale sunt:

- *Clasificarea Activităților Economiei Naționale (CAEN Rev. 2)*
- *Clasificarea produselor și serviciilor asociate activităților (CPSA 2015).*
- *Marile grupe industriale* (industria bunurilor intermediare, industria bunurilor de capital, industria bunurilor de folosință îndelungată, industria bunurilor de uz curent, industria energetică) reprezintă un nomenclator agregat de diviziuni sau grupe CAEN Rev. 2 utilizat în statistica europeană pentru caracterizarea industriei după destinația bunurilor produse.

Industria bunurilor intermediare cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 07, 08, 09, 106, 109, 131, 132, 133, 16, 17, 201, 202, 203, 205, 206, 22, 23, 24, 255, 256, 257, 259, 261, 268, 271, 272, 273, 274, 279.

Industria bunurilor de capital cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 251, 252, 253, 254, 262, 263, 265, 266, 28, 29, 301, 302, 303, 304, 325, 33.

Industria bunurilor de folosință îndelungată cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 264, 267, 275, 309, 31, 321, 322.

Industria bunurilor de uz curent cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 11, 12, 139, 14, 15, 18, 204, 21, 323, 324, 329.

Industria energetică cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 05, 06, 19, 351, 352.

• *PRODRUM - Nomenclatorul de produse și servicii industriale* utilizat la colectarea datelor privind producția industrială este total armonizat cu nomenclatorul utilizat în țările U.E., respectiv Lista PRODCOM. Pozițiile din cadrul nomenclatorului PRODRUM sunt rezultatul detalierii subclaselor elementare CPSA 2015. Toate pozițiile PRODRUM sunt la același nivel de nominalizare, eventualele grupări solicitate pentru cerințele de analiză și diseminare, obținându-se prin prelucrare, pe baza criteriilor de structurare utilizate pentru definirea fiecărei poziții.

Nomenclatorul de produse industriale (PRODRUM) cuprinde 3359 produse și caracterizează activitățile industriale din secțiunile CAEN Rev. 2: B, C și D.

Nivelul de subclasă elementară CPSA reprezintă primul nivel de calcul al IPI. Cele 3359 produse PRODRUM se agregă în 1185 subclase elementare CPSA, din care 718 sunt luate în calculul IPI.

• *Nomenclatorul operatorilor economici* care furnizează lunar date privind producția fizică industrială cuprinde un eșantion reprezentativ de întreprinderi cu activitate principală de industrie (CAEN Rev. 2: 05÷35) și care este constituit din totalitatea întreprinderilor cu peste 50 de salariați și dintr-un eșantion de întreprinderi cu număr de salariați cuprins între 4-49, astfel încât să se asigure un grad de reprezentativitate de cca 90% la nivel de total industrie și minim 80% la nivel de diviziune CAEN Rev.2, reprezentativitate calculată pe baza cifrei de afaceri.

Pentru o mai bună reprezentare a industriei alimentare, datorită specificului acesteia, în eșantionul de întreprinderi industriale sunt incluse și societățile comerciale cu activitate principală de agricultură dar care au subunități specializate în fabricarea produselor agroalimentare.

4. Algoritm de calcul

Agregarea indicilor primari ai producției industriale se realizează printr-un sistem de ponderări succesive, utilizându-se pentru agregarea la nivel de subclasă elementară CPSA - nivel de agregare superior al PRODRON-ului prețului mediu unitar din anul de bază (2015), iar pentru nivelurile de agregare superioare (clasă, grupă, diviziune, secțiune CAEN Rev. 2 sau mare grupă industrială) folosindu-se ca element de ponderare valoarea adăugată brută la costul factorilor (VABCF) din anul de bază (2015), conform rezultatelor din conturile naționale din anul de bază (2015). Primul nivel de agregare este nivelul clasei CAEN Rev. 2, următoarele niveluri de agregare fiind determinate ca o medie aritmetică ponderată a indicilor claselor, grupelor, diviziunilor, secțiunilor CAEN Rev. 2, marilor grupe industriale, cu VABCF corespunzătoare din anul de bază (2015).

Indicii pentru marile grupe industriale se obțin prin agregarea indicilor la nivelul grupelor CAEN Rev. 2 componente, ponderate cu VABCF corespunzător. Indicii producției industriale pe total industrie se obțin prin agregarea indicilor calculați la nivel de diviziune CAEN Rev. 2.

IMPORTANT! Pentru a evidenția schimbările din structura economiei, începând cu publicarea datelor pentru luna de referință **ianuarie 2018**, anul de bază utilizat în calculul indicilor, pentru toți indicatorii pe termen scurt a fost modificată din 2010 în 2015.

Schimbarea anului de bază presupune și actualizarea sistemului de ponderare, pentru a reflecta modificările structurale intervenite în activitățile din economia națională. Aceste modificări au determinat recalcularea și revizuirea corespunzătoare a seriilor de date publicate anterior.

Schimbarea anului de bază s-a făcut în doi pași, respectiv rebazarea indicilor pentru perioada 2005-2014 la noul an de referință (2015=100) și recalcularea indicilor cu noul sistem de ponderare începând din ianuarie 2015 și până în prezent.

Odată cu trecerea la noul an de bază și noul sistem de ponderare 2015, seriile de timp în bază 2010 nu vor mai fi disponibile. Noile serii de date, în bază 2015, vor fi disponibile progresiv, în baza de date TEMPO online, începând cu luna martie 2018, când se vor disemina datele aferente lunii ianuarie 2018. Aceste modificări vor apărea și în comunicatele de presă, publicațiile statistice editate de INS și în baza de date TEMPO online.

Oficiul de Statistică al UE (Eurostat) și celelalte State Membre ale UE, vor proceda similar și simultan la schimbarea anului de bază, în vederea asigurării comparabilității între statele membre.

5. Pe lângă indicii bruți ai producției industriale, se calculează lunar și indici ajustați cu numărul de zile lucrătoare și de sezonitate prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene referitoare la indicatorii pe termen scurt (Regulamentul Consiliului 1165/1998).

Pentru ajustarea seriilor s-a folosit pachetul de programe JDEMTRA+ v2.0 (metoda TRAMO/SEATS), care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă.

Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea din seria brută a acestor efecte, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ).

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie se face la începutul fiecărui an și implică recalcularea seriilor ajustate calculate în anul precedent (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosit și numărului de observații disponibile).

Ajustarea nivelurilor agregate s-a realizat prin **metoda directă** care presupune ajustarea directă a seriilor agregate. Utilizarea metodei directe poate conduce la unele inconsistențe în seriile de date (respectiv, agregatele să nu fie cuprinse întotdeauna între valorile componentelor din care provin).

6. Calculul indicilor producției industriale față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2015=100), se realizează astfel:

- indicii producției industriale față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii respective la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100;
- indicii producției industriale față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

7. Datele sunt provizorii și periodic pot fi revizuite pe baza rectificărilor ce se efectuează retroactiv de către operatorii economici din eșantion.